

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

26 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Ciobanu-Nițuleac Vladislav în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016, în cauza penală în privința lui

Ciobanu Gheorghe Nicolai, născut la 20 noiembrie 1974, originar și domiciliat în s. Lăpușna, raionul Hîncești,

Termenul de examinare a cauzei:

- instanța de fond: 22.06.2015 - 26.11.2015;
- instanța de apel: 20.01.2016 - 24.05.2016;
- instanța de recurs: 27.07.2016 – 26.10.2016;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 26 noiembrie 2015 Ciobanu Gheorghe Nicolai a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art 264 alin. (4) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, la 4 (patru) ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 (patru) ani.

Acțiunea civilă a fost admisă integral. S-a dispus încasarea din contul lui Ciobanu Gheorghe Nicolai în folosul lui Chergan Viorica suma de 300 000 (trei sute mii) lei cu titlul de prejudiciu moral și suma de 5000 (cinci mii) lei cu titlul de cheltuieli pentru serviciile avocatului, iar în total suma de 305 000 (trei sute și cinci mii) lei.

2. Pentru a se pronunța cu sentința, instanța de fond a reținut, că inculpatul Ciobanu Gheorghe la 12 aprilie 2015, aproximativ la ora 19-00, conducînd automobilul de model "BMW 520" cu nr. de înmatriculare "CQJ 211", fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, concentrația de alcool în sîngele lui fiind de 2.03 g/l, deținînd permis de conducere valabil pentru categoria mijlocului de

transport pe care-l ghida, se deplasa pe traseul din s. Lăpușna, raionul Hîncești dinspre direcția s.Pășcani. În timpul deplasării nu a ținut cont de împrejurări, n-a apreciat corect situația reală pe drum și ca rezultat, a tamponat pietonul Huhlei Efrosinia Vasile a.n. 1951, care se deplasa pe acostamentul drumului. În rezultatul impactului Huhlei Efrosinia a decedat, fiindu-i cauzate, conform concluziei raportului de expertiză medico-legală nr. 52 din 04.05.2015: plăgi contuze, multiple excoriații și echimoze pe cap, corp și membre, revărsări sangvine în țesuturile moi a capului, luxația completă a articulației scapulo-humerale din dreapta, fractura sternului, fracturi costale bilaterale, ruptura aortei toracale, hemotorax bilateral în volum sumar de 2400 ml., fractura coloanei vertebrale la nivelul Th-9Th-10, contuzia măduvei spinării la acest nivel, fractura închisă a oaselor gambei drepte, fractura deschisă a femurului sting, toate cu revărsări sangvine roșii-închise în țesuturile moi adiacente, ce se califică ca vătămări grave, periculoase pentru viață, existînd o legătură cauzală între ele și decesul victimei.

Inculpatul Ciobanu Gheorghe a încălcat prevederile: pct.14 al Regulamentului Circulației Rutiere, care prevede că Conducătorului de vehicul îi este interzis: a) Să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-î afecteze capacitatea de conducere, art.45 al RCR, potrivit căruia, conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținînd permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care îi permite să prevadă situațiile periculoasele; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. 2) în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului; Art. 46 al RCR, conform căruia Conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și în caz de necesitate, să reducă viteza până la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează pe lîngă: copiii, persoane în vîrstă înaintată, precum și persoane cu semne evidente de invaliditate.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată au declarat apeluri:

3.1 *avocatul Ciobanu-Nițuleac Vladislav în interesele inculpatului Ciobanu Gheorghe Nicolai*, solicitînd casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care a-i aplica o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în baza art. 90 Cod Penal.

În argumentarea apelului a invocat că:

- pedeapsa stabilită lui Ciobanu Gheorghe este prea dură, aceasta cu atât mai mult că condamnatul a conștientizat consecințele încălcării legii penale, gravitatea faptelor sale, rezonanța acestor fapte pentru situația sa și pentru societate în general;

- instanța de judecată nu a respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei și în consecință a respins neîntemeiat solicitarea de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal în privința lui Ciobanu Gheorghe - condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei;

- referitor la încasarea prejudiciului moral în folosul succesoriului părții vătămate Chergan Viorica, instanța nu a determinat clar caracterul și gradul suferințelor suportate și nu a argumentat suma încasată, nefiind prezentate probe ce ar confirma cuantumul pretențiilor în sumă de 300.000,00 lei o (spre exemplu: concluzie a unui medic psihiatru sau după caz a psihologului vis-a-vis de starea acesteia sau alte probe). Mai mult, succesoriul părții vătămate nu este privată de dreptul de a-și recupera dauna materială în ordinea procedurii civile.

3.2 *succesorul părții vătămate Chergan Viorica Alexandru*, care a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care a-i aplica inculpatului o pedeapsă cu închisoare în limita maximă a sancțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod Penal.

În argumentarea apelului a invocat că:

- sentința este prea blândă în partea stabilirii pedepsei, care este una neproportională circumstanțelor cauzei și personalității inculpatului;

- la stabilirea pedepsei instanța nu a ținut cont de circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea, ce se califică ca fiind gravă și atentează la valoarea patrimonială protejată de legea penală - viața și sănătatea persoanei, cu atât mai mult că aceasta a fost săvârșită în prezența altor factori declanșatori cum este, prezența stării de ebrietate a inculpatului;

- reieșind din scopul legii penale și principiul individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, deoarece infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (4) Cod penal face parte din categoria celor grave, pentru care legiuitorul a prevăzut pedeapsa închisorii pe un termen de la patru la opt ani și că această infracțiune a fost comisă de către inculpat, care suplimentar a admis un șir de acțiuni intenționate, neglijând cerințele legii, care în final au și adus la impactul rutier, dovedesc incontestabil că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar prin aplicarea unei pedepse privative de libertate, fapt care exclude din start oportunitatea aplicării instituției suspendării condiționate a executării pedepsei, inclusiv aplicarea unei pedepse la limita minimă prevăzută de sancțiunea art. 264 alin.(4) Cod penal;

- circumstanțele invocate, precum că inculpatul are la întreținere mama, este caracterizat pozitiv, nu are antecedente penale, sunt irelevante cazului examinat, or,

inculpatul nu este singurul copil în familie, iar certificatele respective au fost prezentate cu scopul de a i se crea o situație atenuantă, totodată reieșind din certificatul 246 se constată că inculpatul nu este la prima abatere, fiind anterior și anunțat în căutare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016 au fost respinse apelurile declarate, ca nefondate și menținută sentința fără modificări.

4.1. La adoptarea soluției instanța de apel avînd în vedere circumstanțele elucidate mai sus, reieșind din totalitatea circumstanțelor stabilite, inclusiv faptul că inculpatul este la prima abatere, cît și atitudinea acestuia față de cele săvîrșite, a recunoscut integral vina, totodată, ținînd cont și de scopul pedepsei penale îndreptate spre restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnatului, cît și a altor persoane, a conchis că, just instanța de fond a considerat că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar prin stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare în limita stabilită de prevederile art. 264 alin. (4) Cod penal pe un termen de 4 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 (patru) ani, avînd în vedere că sancțiunea legii prevede pedeapsa cu închisoare de la 4 la 8 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 4 la 5 ani, iar cauza penală fiind examinată în procedură simplificată limitele sancțiunii menționate constituie de la 2 ani 8 luni la 5 ani 4 luni cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 4 la 5 ani.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că instanța de fond a ținut cont de toate circumstanțele pricinii, elucidînd toate elementele cauzei în ansamblu, emițînd o sentință legală și întemeiată, corect a aplicat prevederile legale și în conformitate cu prevederile art. 7, 61,75 Cod penal și 364/1 Cod de procedură penală a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvîșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului; pedeapsa aplicată de instanța de fond este una echitabilă, corectă și oportună, care va duce la corectarea și reeducarea deplină a inculpatului, în scopul neadmiterii încălcării de lege pe viitor.

Totodată, justificat instanța de fond a admis integral acțiunea civilă, încasînd din contul lui Ciobanu Gheorghe Nicolai în folosul lui Chergan Viorica suma de 300 000 (trei sute mii) lei cu titlul de prejudiciu moral și suma de 5000 (cinci mii) lei cu titlul de cheltuieli pentru serviciile avocatului, iar în total suma de 305 000 (trei sute și cinci mii) lei, avînd în vedere că în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului

a survenit moartea mamei reclamantei, fiindu-i cauzate suferințe psihice, manifestate prin șoc, tristețe, disperare.

5. Împotriva deciziei recurs ordinar a declarat avocatul *Ciobanu-Nițuleac Vladislav în interesele inculpatului Ciobanu Gheorghe Nicolai*, indicînd prevederile art.427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală solicitînd casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care a-i aplica inculpatului o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în baza art. 90 Cod penal, iar în partea ce ține de acțiunea civilă, solicită admiterea acesteia în principiu deoarece prejudiciul moral încasat este disproporțional de mare.

În motivarea recursului a invocat aceleași motive ca și în cererea de apel descrise la pct.3.1 din prezenta decizie.

6. Referințe pe marginea recursului declarat a depus procurorul și succesorul victimei Chergan Viorica solicitînd declararea inadmisibilității acestuia, pe motiv că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei inculpatului în strictă conformitate cu prevederile art.61, 75 Cod penal și art.364/1 alin. (8) Cod de procedură penală.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Raportînd aceste prevederi la speța examinată, Colegiul penal evidențiază că avocatul recurent în recursul declarat invocă drept temei de casare pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, însă se referă la erorile de drept sub aspectul aplicării pedepsei contrar prevederilor legale, temei prevăzut la pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

La acest capitol Colegiul menționează că art. 427 Cod de procedură penală are aliniate și subpuncte, care concret stabilesc temeiurile pentru declararea recursului. Recurentul în recursul declarat în partea dispozitivă a indicat alin. (1) pct. 6 al articolului menționat, normă de drept ce prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus

neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței. Astfel, acest punct conține 5 temeuri care pot fi invocate în recurs, însă recurentul nu a concretizat care din aceste temeuri le pune la baza cererii de recurs înaintată și prin ce se confirmă aceste temeuri, iar alegerea din oficiu de către instanța de recurs a temeiului din cele 5 menționate este inadmisibilă, prin urmare prevederile art.427 alin.1) pct.6) Cod de procedură penală, a fost invocat de avocatul recurent declarativ, nespecificând care eroare prevăzută la pct.6) al articolului menționat a fost comisă de către instanța de apel.

Prin urmare, instanța de apel se va expune la temeiul prevăzut la pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

Colegiul penal menționează, că acest temei pentru recurs, nu persistă în cauza dată, deoarece la stabilirea pedepsei inculpatului s-a ținut cont în măsură deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea inculpatului, de circumstanțele atenuante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, astfel fiind respectate dispozițiile art. art. 61, 75-78 Cod penal și de art. 364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, stabilindu-i-se o pedeapsă echitabilă pentru fapta comisă.

În ce privește argumentele apărătorului inculpatului cu privire la posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal Colegiul penal le consideră neîntemeiate, deoarece analizând decizia atacată, se constată că instanța de apel și-a motivat soluția sa în ce privește stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în privința inculpatului, concluzionând că nu este rezonabil de aplicat prevederile art. 90 Cod penal și de suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoarea inculpatului Onica Ion.

Subsidiar, Colegiul penal relevă că, textul art. 90 alin. (1) Cod penal, prin sintagma „*poate*”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme. Acest fapt rezultă și din prevederile legale, care stipulează că: „ *Dacă... instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei...indicând numai decît în hotărîre motivele...*”.

Astfel, din examinarea condițiilor în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate, pe care instanța de judecată este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Raționamentul instanței de a suspenda executarea pedepsei depinde, de rînd cu celelalte circumstanțe ale cauzei, de personalitatea vinovatului, de comportamentul acestuia anterior și după săvîrșirea infracțiunii, în timpul urmăririi penale sau al judecării.

Instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, avînd deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținînd seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei și a cuantumului pedepsei în cadrul procesului de individualizare a acesteia.

La acest capitol Colegiul reține că, instanța de apel și-a motivat soluția privind inoportunitatea aplicării unei pedepse mai blînde inculpatului, aceasta a format obiect de discuție la judecarea cauzei în apel și decizia în totul corespunde prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, soluție invocată la **p.4.1** din prezenta decizie, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune.

Totodată, Colegiul reiterează că instanța de apel justificat a soluționat și acțiune civilă, or art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală care stipulează că, *dacă la soluționarea acțiunii civile, pentru a stabili suma despăgubirilor cuvenite părții civile, apare necesitatea de a amîna judecarea cauzei pentru a se administra probe suplimentare, instanța poate să admită în principiu acțiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, prin urmare administrarea cărorva probe pentru confirmarea prejudiciului moral nu este necesară.*

În consecință, reieșind din cele expuse, rezultă că lipsesc temeiuri de drept de casare a deciziei recurate și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului înaintat în prezenta cauză, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Ciobanu-Nițuleac Vladislav în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016, în cauza penală în privința lui Ciobanu Gheorghe, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 26 octombrie 2016.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun